

วท ๖๗๔๗๙

๕๑๘๐

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

พิศมัย คงรอด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

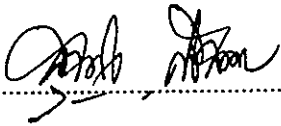
การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. ๒๕๕๘

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาการค้นคว้าอิสระของนางพิศมัย คงรอด แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

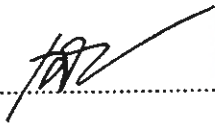
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปีดถา)

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ
(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรค้ำ)

กรรมการ
(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

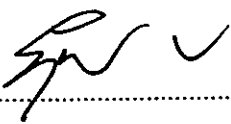

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งสุยดี สรรพอาษา)

กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยuthaporn ยuthaporn)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท สีเมืองซ้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน 2 พ.ย. 2558 พ.ศ. ....

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย
อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย : พิศมัย กงรอด

ปริญญา : ร.ม. (รัฐศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.รังสฤษดิ์ สรรพอาษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ และหมู่บ้าน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมุติฐานใช้สถิติ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการทดสอบรายคู่ตามวิธี LSD.

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้านดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะและด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกตามเพศ พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ

ด้านการเลือกตั้งจำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ด้านการเลือกตั้งผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งควรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งควรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงและควรจัดอบรม ให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งทุกหมู่บ้านด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองทางการเมือง และควรส่งเสริม กิจกรรมทางการเมือง ในโรงเรียนด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะควรฝึกประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็นควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม และควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้านด้านการรวมกลุ่ม ผลประโยชน์องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสนับสนุน โครงการควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องกลุ่มผลประโยชน์และควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ควรรับฟังการแสดงความคิดเห็นของประชาชนควรจัด สถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน และควรนำความต้องการของประชาชนไปสู่การปฏิบัติจริง

TITLE : Political Participation of People in Lau Oil Sub-District Administrative Organization, Rong Kham District, Kalasin Province

AUTHOR : Pisamai Khongrod   **DEGREE :** M. Pol. Sc. (Political Science)

ADVISORS : Asst. Prof. Rangsarit Supha-asa

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The objectives of the independent study were to investigate the political participation of people in the Lau Oil Sub-District Administrative Organization, Rong Kham District, Kalasin province, to compare the participation of people in Lau Oil sub-district regarding gender and village, and to find useful suggestions for the political participation of people in Lau Oil sub-district, Rong Kham district, Kalasin province. The sample subjects were 360 people who had political rights in the Lau Oil Sub-District Administrative Organization, Rong Kham District, Kalasin Province. The instrument was a questionnaire with a .94 reliability index. The research statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, the T-test, One Way ANOVA and LSD method.

Results of the research are as follows:

1. The findings showed that the overall political participation of people in the Lau Oil Sub-District Administrative Organization, Rong Kham District, Kalasin Province was at a moderate level. The high rated item of the participation was election. Four moderately rated items of the participation were public interest, needs and problems, public opinion and political activities.

2. The findings also indicated that the overall opinion of the people toward the political participation regarding the different genders was not significantly different. Whereas, the overall opinion of the people toward the political activities and public interest group regarding the different villages was significantly different.

3. In conclusion, the study suggests that community leaders should be neutral for the election. Political voting campaign should be promoted to the public. Political activities and political training courses should be organized for people in the communities and in schools. The sub-district administrative organization should provide the financial support for environment preservation and infrastructure development. People should be provided the opportunity to express their needs and problems of political issues.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งสฤณี สรรพพญา อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุวกิจ ศรีปัดดา ผู้แทนบัณฑิต วิทยาลัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มี ประโยชน์ยิ่งทำให้การค้นคว้าอิสระเล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่าน ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำตรวจสอบ แก้ไขเครื่องมือในการศึกษา และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่สละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ รุ่นเข้าเรียน ภาคเรียนที่ 3/2555 ทุกท่านที่ให้กำลังใจในการค้นคว้าอิสระมาโดยตลอด จนทำให้การค้นคว้า อิสระครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์

ประโยชน์และคุณค่าของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณของบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

พิสมัย คงรอด

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ข
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามในการศึกษา	2
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
สมมติฐานในการศึกษา	3
ขอบเขตในการศึกษา	3
กรอบแนวคิดในการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ในการศึกษา	6
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	7
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเมือง	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	14
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานตำบลเหล่าอ้อย	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	32

หัวเรื่อง	หน้า
การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปผลการศึกษา	59
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้า	72
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อการศึกษา	81
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์	86
ประวัติผู้ศึกษา	91

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	สรุปผลการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในวันที่ 19 ตุลาคม 2556 23
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 29
3	การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 39
4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน 40
5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านการเลือกตั้งจำแนกเป็นรายข้อ 41
6	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองจำแนกเป็นรายข้อ 42
7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ จำแนกเป็นรายข้อ 44
8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ จำแนกเป็นรายข้อ 45
9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ จำแนกเป็นรายข้อ 46
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน 48

11	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีเพศแตกต่างกัน โดยรวมและรายตำบล	49
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน โดยรวมและรายตำบล	50
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน โดยรวมและรายตำบล	51
14	ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนก ตามกลุ่มประชากร ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองกลุ่มที่ 1 (หมู่ที่ 1,2,8)	53
15	ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนก ตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองกลุ่มที่ 2 (หมู่ที่ 3,7,9,12)	53
16	ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง กลุ่มที่ 3 (หมู่ที่ 4,5,6,10,11)	54
17	ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนก ตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มที่ 1 (หมู่ที่ 1,2,8)	55
18	ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนก ตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มที่ 2 (หมู่ที่ 3,7,9,12)	55

19	ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนก ตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มที่3(หมู่ที่ 4,5,6,10,11)	56
20	ข้อเสนอแนะ ค่าความถี่ของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายด้าน	57

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการศึกษา	4
2 แผนที่ตำบลเหล่าอ้อย	19

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับค่าดัชนีความสอดคล้อง	82
2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	84

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมของประชาชน เริ่มปรากฏในกฎหมายสูงสุดคือในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยบัญญัติให้รัฐส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การจัดสินใจทางการเมือง เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด 7 ว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน นั่นก็คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่กำหนดในหมวด 3 หมวด 5 แห่งรัฐธรรมนูญ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา 274 ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 270 ออกจากตำแหน่งนี้ได้ และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ ในหมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ตามมาตรา 281 มาตรา 286 มาตรา 287 และมาตรา 290 ก็ยังได้ระบุประชาชนในระดับท้องถิ่นก็มีบทบาททางการเมืองด้วย (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2545 : 17)

การเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่นถือว่าเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ เพราะการเมืองระดับท้องถิ่นเป็นส่วนสำคัญของระบอบการปกครองระดับชาติที่สนับสนุนประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองโดยตรง และเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนรู้สึกรู้ว่าตนมีส่วนได้ส่วนเสีย ในการปกครองเกิดความรับผิดชอบและหวงแหนต่อประโยชน์ของท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยในที่สุด (ประหยัด หงส์ทองคำ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. 2529 : 105)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญและมีส่วนส่งเสริม หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางและสร้างเสริมความมั่นคงแห่งชาติ องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยมีหมู่บ้านจำนวน 12 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 4,899 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย. 2556 : 1)

มีประชากรมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง จำนวน 3,593 คน และจากสถิติการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2556 ที่ผ่านมา มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 3,054 คน คิดเป็นร้อยละ 85 (แบบสรุปการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย. 2556 : 1) เมื่อพิจารณาจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองประเด็นอื่น เช่น การมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ การรวมกลุ่มผลประโยชน์ และการแสดงออกซึ่งความต้องการ ยังไม่ได้มีผู้ศึกษาไว้

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในด้านการเลือกตั้งด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์และ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ จะนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย รวมทั้งการสร้างแนวคิดใหม่ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบถึงบทบาทหน้าที่ในการเป็นพลเมืองอย่างแท้จริง

คำถามในการศึกษา

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ และกลุ่มหมู่บ้านต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่
3. ประชาชนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างไร

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ และกลุ่มหมู่บ้าน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานในการศึกษา

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศ และกลุ่มหมู่บ้านแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ขอบเขตในการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแนวคิดของ คัมมิงส์และไวส์ (Cummings and Wise. 1971 : 13-17; อ้างถึงใน นัฐจิกาล ศรีจันทร์โท. 2552 : 22) มาใช้ในการศึกษา จำนวน 5 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการเลือกตั้ง
- 1.2 ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง
- 1.3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ
- 1.4 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์
- 1.5 ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่อตามทะเบียนบ้านราษฎร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3,593 คน (แบบสรุปรูปการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย. 2556 :1)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่อตามทะเบียนบ้านราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัด

กาฬสินธุ์ จำนวน 360 คน โดยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727 ; อ้างในไพศาล วรคำ. 2554 : 101)

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

เริ่มต้นตั้งแต่ เดือน สิงหาคม – พฤศจิกายน 2557

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ผู้ศึกษาได้นำมาปรับปรุงใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

กลุ่มหมู่บ้าน หมายถึง หมู่บ้านที่แบ่งตามสภาพทางภูมิศาสตร์ ที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ กลุ่มที่ 1 (หมู่ 1 บ้านดงเมือง หมู่ 2 บ้านหนองคู และหมู่ 8 บ้านกระยอม) กลุ่มที่ 2 (หมู่ 3 บ้านค้อพัฒนา หมู่ 7 บ้านเหล่าอ้อย หมู่ 9 บ้านเหล่าอ้อย และ หมู่ 12 บ้านค้อพัฒนา) กลุ่มที่ 3 (หมู่ 4 บ้านด่านใต้ หมู่ 5 บ้านด่านใต้ หมู่ 6 บ้านด่านใต้ หมู่ 10 บ้านด่านใต้ และหมู่ 11 บ้านทุ่งเจริญ)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์มีการกระทำกิจกรรมที่สนับสนุน หรือ ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตนเอง หรือ กลุ่ม ตลอดจนการแสดงออกภายนอกตามทัศนคติ หรือความรู้สึกที่มีต่ออิทธิพลของการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

1. การเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งด้วยความสมัครใจหรือเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตนทางการเมือง การรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ความสนใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลการณรงค์ให้ประชาชนในหมู่บ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการณรงค์ต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงเป็นประจำ

2. การมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ได้แก่ การเข้าร่วมกลุ่มการเมืองอย่างสม่ำเสมอ การเสนอนโยบายในกลุ่มการเมืองเป็นประจำ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง และการร่วมสนับสนุนหรือคัดค้านนโยบายของผู้บริหาร

3. การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ ในทางการเมือง ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล การแสดงความคิดเห็นต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้าน การแสดงความคิดเห็นต่อโครงการต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำในหมู่บ้าน การแสดงความคิดเห็นในการทำประชามหมู่บ้าน การแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และการแสดงความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4. การรวมกลุ่มผลประโยชน์ หมายถึงการที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ได้แก่ การเข้าร่วมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นประจำ การเสนอความ

คิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม การผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลตอบสนองความต้องการของกลุ่ม การคัดค้านต่อประเด็นสาธารณะ เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาท่อระบายน้ำ เป็นต้น และการต่อรองผลประโยชน์กับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การก่อสร้างถนน การก่อสร้างน้ำประปา เป็นต้น

5. การแสดงออกซึ่งความต้องการหมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ แสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งต่อประเด็นสาธารณะหรือประเด็นของการเมือง อาจจะเป็นการคัดค้านหรือสนับสนุนการกระทำของเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ และการกระทำนั้นอาจทำในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์การทำงานหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การวิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การสนับสนุนหรือคัดค้านการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การแสดงออกซึ่งความต้องการในการทำประชาคมหมู่บ้านและเข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอ และการนำเสนอปัญหาของหมู่บ้านเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการแก้ไข

ประโยชน์ในการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการพัฒนาประชาธิปไตยในพื้นที่ให้ดีขึ้น ตลอดจนจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ในการวางกรอบหรือแนวทางในการส่งเสริมประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งสามารถลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเมือง
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
4. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำจังหวัดกาฬสินธุ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

1. ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ ดังนี้

มิลเบรท และ โกเอล (Milbrath and Goel. 1977 : 2) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนหมายถึงกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละบุคคลที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดันหรือยอมรับสนับสนุนต่อรัฐบาลและการเมืองซึ่งไม่เพียงแต่รวบรวมบทบาทอันแข็งขันในการสร้างอิทธิพลผลักดันให้เกิดผลทางการเมืองตามต้องการเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกิจกรรมที่ยอมรับและสนับสนุนเป็นพิธีการด้วย ผู้ที่ยอมรับรัฐบาลก็จะแสดงออกโดยการปรับพฤติกรรมตนเองตามคำสั่ง หรือข้อเรียกร้องของรัฐบาล แต่ผู้ที่ไม่เห็นด้วยก็จะพยายามขัดต่ออิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขใหม่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงมีทั้งที่เป็นการต่อต้าน เช่น การเดินประท้วง การก่อจลาจล และทั้งที่เป็นการสนับสนุน เช่น การให้ความร่วมมือกับทางการในการเสียดายเกณฑ์ทหาร เป็นต้น

ไนและเวอร์บา (Nie and Verba. 1975 : 2-3) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนว่าจะต้องเป็นกิจกรรมของประชาชนเฉพาะบุคคล เป็นเรื่องของการกระทำ

กิจกรรมทางการเมืองตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะสิทธิที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สิทธิที่จะเข้าสมาคมหรือก่อตั้งพรรคการเมืองหรือกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการเมืองกลุ่มอื่น ๆ สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อรัฐบาล สิทธิเกี่ยวกับการพูด การชุมนุม และการพิมพ์อย่างอิสระและเป็น กิจกรรมที่มุ่งหมายเพื่อมีอิทธิพลต่อรัฐบาล ทั้งในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการเลือกกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมต่อการปกครองโดยการกระทำกิจกรรม

จากความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมที่สนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตนเองหรือกลุ่ม รวมทั้งการแสดงออกภายนอกตามทัศนคติ ความรู้สึกที่มีอิทธิพลทางการเมือง

2. กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ลักษณะของกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

บุญเรือง นูรภักดิ์ (2539 : 56) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นปรากฏการณ์ของกิจกรรมทางการเมืองหลายอย่างรวมกันอยู่ ลักษณะของกิจกรรมหรือรูปแบบต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแต่ละสังคมอาจเน้นหรือให้ความสำคัญแตกต่างกันไปในแต่ละระบบ การเมืองโดยทั่วไปแล้วมีลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยสมัครใจ กล่าวคือ ประชาชนมีส่วนร่วมโดยมีความต้องการอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะเห็นว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของตนที่จะต้องไปมีส่วนร่วมในการกำหนดความเป็นไปของสังคมของตนเอง

2. การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเกิดจากการปลุกกระดมจากนักการเมืองหรือบุคคลอื่นในสังคม ทั้งนี้รวมถึงประชาชนที่เข้าไปมีส่วนร่วมเนื่องมาจากบุคคลอื่นร้องขอ ชักจูง ชูเชิญ ให้คำตอบแทนหรือใช้วิธีการอื่น ๆ ด้วย

นรนิติ เศรษฐบุตร (2541 : 159) กล่าวว่า กิจกรรมทางการเมืองที่จัดเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่

1. การลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง การลงคะแนนเสียงในการเลือกตั้งเป็นดัชนีที่ใช้กันทั่วไปในการศึกษาเรื่องการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ในสังคมต่าง ๆ และเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สามารถส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงผู้นำบริหารทางการเมืองการปกครองและทิศทางการนโยบายได้โดยตรงที่สุด

2. การอภิปราย วิพากษ์ วิจัยการเมือง การเขียนจดหมาย การไปหา ร้องเรียนแสดงความคิดเห็นความต้องการต่อ สส., สจ., รัฐบาล หรือสื่อมวลชน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้บางคนเรียกว่า เป็นบทบาทของผู้สื่อสารทางการเมือง
3. การหาเสียงสนับสนุนให้พรรคการเมือง หรือผู้สมัคร หมายถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมืองในช่วงการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครและพรรคที่คนชื่นชอบ ผู้เข้ามีส่วนร่วมในรูปแบบนี้อาศัยความตื่นตัวและสนใจอย่างจริงจัง ทุ่มเท
4. การเลือกตั้งและเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มกดดันทางการเมือง กลุ่มผลประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การรวมตัวก่อตั้งกลุ่มเพื่อระบุความต้องการและปัญหาสาธารณสุขต่าง ๆ ของชุมชน จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความรับรู้ หาความสนับสนุนผลักดันให้มีการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ตามเป้าหมายของกลุ่ม
5. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการเฉพาะอย่าง ซึ่งต้องใช้การตัดสินใจของรัฐในการแก้ไข เป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องที่มีผลโดยตรงเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มบุคคล
6. การประท้วง การเดินขบวน การร่วมชุมนุมแสดงความไม่พอใจ การลงชื่อประท้วง ตลอดจนการใช้ความรุนแรง การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้มักจะต้องมาจากความตื่นตัวทางการเมืองในระดับสูง ความรู้สึกมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียจากการตัดสินใจของรัฐบาลและมักจะเกิดในระบบการเมืองที่ไม่มีช่องทางหรือสถาบันที่จะรับเอาความต้องการข้อเรียกร้องของประชาชนเข้าสู่การพิจารณาอย่างเพียงพอ เราจึงมักพบว่า กลุ่มที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้เป็นกลุ่มที่มีสถานะด้อยโอกาสในสังคม และมีความรู้สึกไว้วางใจการเมืองต่ำ หรืออาจถึงขั้นมีความแปลกแยก แหงหน้าจากสถาบันและกระบวนการทางการเมืองที่เป็นอยู่

มิลเบรท และ โกเอล (Milbrath and Goel. 1977 : 12-19) ได้ศึกษาผลงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและได้จัดแยกกิจกรรมหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ 6 แบบด้วยกัน คือ

1. การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (Voting) เป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สามารถแยกจากกิจกรรมที่เกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นการแสดงออกของประชาชนถึงความ

จงรักภักดีต่อระบบการเมืองมากกว่าเป็นการกระทำตามความต้องการของตน กล่าวคือ บุคคลที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะกระทำไปโดยความสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองดีกว่าที่จะเชื่อว่าการลงคะแนนเสียงของตนจะมีผลสำคัญทางการเมือง ในทางกลับกันผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกระตือรือร้นในรูปแบบกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ ก็อาจไม่ไปลงคะแนนก็ได้

2. การเป็นเจ้าหน้าที่พรรคการเมืองและผู้รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง (Part and Campaign Worker) หมายถึง การเข้าร่วมในพรรคการเมืองทั้งในช่วงระหว่างการเลือกตั้งและในการรณรงค์หาเสียง การบริจาคเงินช่วยเหลือให้แก่พรรคหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง การชักชวนประชาชนไปลงทะเบียนเพื่อสิทธิในการลงคะแนนเสียง การเข้าร่วมและสนับสนุนพรรคการเมือง การพยายามชักชวนประชาชนให้ลงคะแนนเสียงแก่พรรคหรือผู้สมัครที่ตนชอบ การมีส่วนร่วมทางการเมืองดังกล่าวนี้ เป็นแบบแผนของความสัมพันธ์ขั้นต้นระหว่างปัจเจกชนกับรัฐมิลแบรท พบว่าผู้ที่เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้มีน้อยมากในสหรัฐอเมริกาเพียงร้อยละ 15 เท่านั้น เนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวต้องมีความตื่นตัวและสนใจอย่างแท้จริง จัดเป็นพวกที่ขึ้นเวทีต่อสู้ทางการเมือง ในขณะที่คนส่วนมากมักจะมึบตบตาเป็นเพียงผู้เฝ้าดูคอยตัดสินใจว่าใครจะเป็นผู้ชนะด้วยการลงคะแนนให้คนที่ตนชอบ

3. การเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน (Community Activists) เป็นการก่อตั้งกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหาของสังคม หรือร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้ว เพื่อมีบทบาทเกี่ยวกับกิจกรรมสาธารณะหรือติดต่อกับทางราชการในเรื่องปัญหาสังคม ผู้มีบทบาทในสังคมจึงนับว่าเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นสูงและมีระดับความผูกพันทางใจกับชุมชนสูง อย่างไรก็ตามผู้มีบทบาทในชุมชนนี้แตกต่างจากเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียงในแง่ที่มีความเกี่ยวข้องในพรรคการเมือง และช่วยรณรงค์หาเสียงน้อยกว่าเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียงดังกล่าว

4. การติดต่อกับทางราชการ (Contacting Officials) เป็นกิจกรรมที่เป็นเรื่องเฉพาะเจาะจงของบุคคล ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อบุคคลนั้นเองเท่านั้น เช่น การติดต่อกับทางราชการเรื่องภาษีโรงเรือน การทำถนน การติดต่อขอรับสวัสดิการทางสังคม เป็นต้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบดังกล่าวเกือบจะไม่ใช้การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความหมายที่แท้จริง

5. การเป็นผู้ประท้วง (Protestor) ได้แก่ การเข้าร่วมเดินขบวนตามถนนหรือการก่อจลาจลในกรณีที่จำเป็นเพื่อบังคับให้รัฐแก้ไขบางสิ่งบางอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมืองให้ถูกต้อง การประท้วงอย่างแข็งขันและเป็นไปอย่างเปิดเผยต่อกรณีที่รัฐบาลกระทำในสิ่งที่ผิด

ศีลธรรม การให้ความเอาใจใส่กับการชุมนุมประท้วง การเข้ากับกลุ่มประท้วงรัฐบาล และการปฏิเสธการยอมรับกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม

6. การเป็นผู้สื่อสารทางการเมือง (Communicators) ได้แก่ การติดตามข่าวสารทางการเมืองอยู่เสมอ การส่งข่าวสารแสดงการสนับสนุนให้แก่ผู้นำทางการเมืองเมื่อเขาทำในสิ่งที่ดีและถูกต้อง หรือส่งคำคัดค้านไปเมื่อเขากระทำในสิ่งที่เลวร้าย การเข้าร่วมอภิปรายทางการเมือง การให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเมืองแก่เพื่อนในชุมชนที่อาศัยอยู่ การให้ความสนใจกับทางราชการและการเขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบดังกล่าวเป็นพวกที่มีการศึกษาสูง มีข้อมูลเกี่ยวกับการเมืองมาก และมีความสนใจทางการเมืองมากด้วย ผู้สื่อสารทางการเมืองเหล่านี้จะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลมากกว่าเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองหรือผู้รักชาติ แต่จะไม่แสดงออกด้วยกิจกรรมการประท้วง

ไน และ เวอร์บา (Nie and Verba. 1975 : 9-12) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมทางการเมืองที่กว้างและชัดเจนขึ้น และได้แบ่งกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในระบอบประชาธิปไตยและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้นำมาก เนื่องจากเป็นสิ่งแสดงถึงความนิยมสนับสนุนของประชาชนหรือเป็นแรงกดดันเพื่อให้ผู้นำต้องปรับนโยบายของตนเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนต่อไป อย่างไรก็ตามการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งต้องการริเริ่มหรือแรงจูงใจเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2. การรณรงค์หาเสียง เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเท่ากับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เนื่องจากทำให้ประชาชนสามารถเพิ่มอิทธิพลต่อผู้นำได้โดยการกำหนดคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครคนใดคนหนึ่งไว้ก่อน ซึ่งอาจนำไปสู่ความขัดแย้งกันได้ อย่างไรก็ตามกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ยากและต้องการความริเริ่มมาก่อนการลงคะแนนเสียง นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการที่สามารถสื่อข่าวสารหรือบ่งบอกเกี่ยวกับความชื่นชอบของประชาชนได้มากกว่า เพราะประชาชนที่ร่วมรณรงค์หาเสียงจะสามารถมีความสัมพันธ์ติดต่อกับผู้สมัครรับเลือกตั้งได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้น กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงนี้ ได้แก่ การชักชวนให้ผู้อื่น ไปลงคะแนนเสียงการทำงานอย่างแข็งขันเพื่อพรรคการเมือง การร่วมประชุมทางการเมือง การบริจาคเงินให้พรรคการเมืองและการเป็นสมาชิกชุมชนทางการเมือง

3. การติดต่อขั้นต้นของประชาชน เป็นการติดต่อเผชิญหน้าของบุคคลที่มีต่อรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐบาล โดยลำพังตนเอง และเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับระยะเวลาเป้าหมาย และเนื้อหาสาระในการเข้ามีส่วนร่วมของบุคคลได้เอง จึงสามารถคาดหวังใน

ผลประโยชน์ได้มาก แต่ในด้านอิทธิพลที่มีต่อรัฐบาลนั้นมีเพียงเล็กน้อย เนื่องจากเป็น การกระทำของคนจำนวนน้อย กิจกรรมดังกล่าวมัก ไม่มีความขัดแย้ง โดยตรงกับบุคคลอื่น ๆ และต้องการความคิดริเริ่มค่อนข้างมาก กิจกรรมในรูปแบบนี้ ได้แก่ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาเฉพาะหรือปัญหาส่วนรวมเพื่อร้องเรียนให้มีการแก้ไขปรับปรุงจากรัฐ

4. การร่วมกันในกิจกรรมบางอย่างขององค์การหรือกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาทาง การเมืองและสังคม เป็นกิจกรรมที่บุคคลกระทำร่วมกับผู้อื่น ซึ่งอาจกระทำร่วมในกิจกรรม ภายในขององค์การที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นใน เวลาใดและจะเกี่ยวกับปัญหาใดของกลุ่มก็ได้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้มี อิทธิพลต่อรัฐบาลมาก เนื่องจากมีความจำนวนมากเข้าร่วมและอาจมีความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ได้ อย่างไรก็ตาม กิจกรรมที่ร่วมมือกันนี้ต้องการความริเริ่มบ้าง

คัมมิงส์ และ ไวส์ (Cummings and Wise. 1971: 13-17 ; อ้างถึงใน นฎฐิติกาล ศรีจันทร์โท. 2552 : 22) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าประชาชน สามารถกระทำได้ในลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การเลือกตั้ง (Election) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ โดยการสมัครรับเลือกตั้งและการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (Vote) เท่ากับเป็นการแสดงถึงสิทธิ ของประชาชนที่จะมีโอกาสในการตัดสินใจ หรือเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตนทาง การเมือง ตลอดจนโอกาสที่ตนจะเสนอตัวเข้าไปทำหน้าที่ทางการเมืองเสียเอง

2. การมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง (Political Party) เป็นวิธีการที่จะทำให้ ประชาชนผู้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง ได้มีสิทธิมีเสียงอันสำคัญที่จะกำหนดนโยบายทางการเมืองร่วมกัน ตลอดจนดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายด้วยการควบคุมและตัดสินใจ แก่ปัญหาาร่วมกัน มิใช่การเมืองเป็นเรื่องของบุคคลหนึ่งบุคคลใดและทำให้การเมืองเป็นของ ประชาชนทุกคน

3. การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ (Public Opinion) การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะนี้ เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นความต้องการ การวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ ทางการเมือง อาจกระทำได้โดยวิธีการพูด การเขียนโดยผ่าน สื่อมวลชนต่าง ๆ หรือการพูดต่อสาธารณะก็ตาม ดังนั้น จึงเป็นวิธีการที่ประชาชนจะได้มี บทบาทหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองได้เป็นอย่างดี

4. การรวมกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) การรวมกลุ่มผลประโยชน์เป็นสิ่งสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก เพราะกลุ่มผลประโยชน์นี้จะเกิดขึ้นจากการที่

บุคคลหรือคนที่มีอาชีพ หรือผลประโยชน์ร่วมกันมารวมตัวกันกำหนดนโยบายและรักษาผลประโยชน์ของตนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเสนอความคิดเห็น การติดต่อขอร้องกับรัฐบาล ให้ดำเนินการ ตลอดจนคัดค้านหรือแสดงการต่อรองในประเด็นสาธารณะ (Public Issue) ต่าง ๆ

5. การแสดงออกด้วยการกระทำ (Direct Action) การแสดงออกด้วยการกระทำนี้เป็นการบ่งชี้ความต้องการอย่างหนึ่งอย่างใดของประชาชนที่มีต่อประเด็นของสาธารณะหรือประเด็นของการเมือง (Political Issue) อาจจะเป็นการคัดค้านหรือการสนับสนุนการกระทำของรัฐบาลเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้ และการกระทำนั้น ๆ ก็อาจทำได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเดินขบวน (Demonstration) การนั่งประท้วง (Sit-ins) และการเดิน (Marching) เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเมือง

1. ความหมายของการเมือง

นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการเมืองไว้ดังนี้

เชาวน์วงศ์ เสนพงศ์ (2547 : 15) ได้ให้ความหมายของการเมืองว่า คือ หัวใจของการปกครองประเทศ และประชาชนก็เป็นหัวใจของการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดกรอบและทิศทางการปฏิรูปการเมืองไว้แล้ว แต่จะบังเกิดผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด มิได้ขึ้นกับการแก้ไขในส่วนตัวบทกฎหมายหรือตัวสถาบันการเมืองแต่เพียงอย่างเดียว หากขึ้นกับบทบาท พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยเพื่อให้การเมืองเป็นการเมืองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนโดยแท้จริง และเพื่อให้เกิดสภาพชีวิต มีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง สังคมที่สันติสุข ยุติธรรม อันเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุดของการเมืองการปกครองในทุกประเทศ

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2533 : 5-6 ; อ้างถึงใน ไชยพร ตัณฑ์จิตานนท์. 2536 : 26) กล่าวว่า ปัจจุบันได้มีผู้ให้ความหมาย “การเมือง” แตกต่างกันไป 2 แนวทาง คือ

แนวทางแรก เห็นว่า การเมืองเป็นกิจกรรมของมนุษย์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและมีขอบเขตจำกัด แนวทางนี้จัดว่าเป็นการมองแนวการเมืองในมุมแคบและมักจะเชื่อมโยงกับกิจกรรมที่เรียกว่า การเมืองกับกิจกรรมทางการเมือง เช่น กลุ่มอิทธิพลพรรคการเมือง รัฐสภา คณะรัฐบาล ระบบราชการ คณะทหาร การเลือกตั้ง ขบวนการปฏิวัติ เป็นต้น ดังนั้นกิจกรรมที่

เป็นการเมือง ได้แก่ กิจกรรมที่เกิดขึ้น โดยสถาบันเหล่านี้เป็นสำคัญ กล่าวอีกทางหนึ่งก็คือ ผู้ที่นิยมการศึกษาการเมืองแนวทางนี้จะเน้นไปที่แหล่งที่มีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้น

แนวทางที่สอง ไม่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่าการเมืองเป็นกิจกรรมที่มีขอบเขตจำกัด และมีลักษณะเฉพาะ แต่เห็นว่าการเมืองเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นทั่วไปและมิได้อยู่อย่างกว้างขวาง แนวทางนี้เห็นว่าการเมืองเป็นอันตรกิริยาสังคม ดังนั้นจึงมีขอบเขตกว้างไกล นอกจากการเมืองจะมีอยู่ในสถาบันการเมืองแล้ว อันตรกิริยาสังคมที่มีอยู่ในครอบครัว ชุมชนขนาดเล็ก สโมสร โรงงาน เหล่านี้ก็มีลักษณะที่สามารถเรียกว่ากิจกรรมทางการเมืองได้ ดังนั้นแนวทางนี้จึงเน้นไปที่กระบวนการ (Process) ของกิจกรรมว่ามีลักษณะเป็นกระบวนการทางการเมือง โดยไม่คำนึงถึงแหล่งที่มีกิจกรรมนั้นเกิดขึ้นว่าจะเป็นสถาบันหรือองค์กรที่มีลักษณะเป็นสถาบันหรือองค์กรทางการเมืองหรือไม่

ตำรา ลัทธพิพัฒน์ (2508 : 120 ; อ้างถึงใน ไชยพร ตันจัจิตานนท์. 2536 : 27) ได้ให้ความหมายของการเมืองว่า การเมืองมีอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่งที่มีมนุษย์รวมกันอยู่เป็นหน่วยการปกครอง ซึ่งอาจกล่าวเป็นหลักเบื้องต้นได้ว่า “ที่ใดมีการปกครอง ที่นั่นย่อมมีการเมือง”

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า การเมือง หมายถึง การเข้าร่วมของประชาชนในกิจกรรมการเมืองต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเลือกตั้ง การกำหนดนโยบายสาธารณะ และการบริหารงานต่าง ๆ ขององค์กรหรือสถาบันทางการเมือง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

โกวิทช์ พวงงาม (2544 : 26-29) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ ไว้ว่า การกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐบาลหรือ องค์กรส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่างๆ ของประเทศหรือหน่วยงานบางหน่วยรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง การกระจายอำนาจมี 2 รูปแบบ คือ

1. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพอสมควร

2. การกระจายอำนาจตามบริการ หรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระ โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งต้องการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ

ธนศวรรี เจริญเมือง (2537 : 10) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ ไว้ว่า การกระจายอำนาจเป็นคำในวิชารัฐศาสตร์ ซึ่งหมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่างๆ ได้มีโอกาสในการจัดการดูแลกิจการหลายๆ ด้านของตนเองไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักจะ ได้แก่ ระบบสาธารณสุขปโลก การศึกษาศิลปะวัฒนธรรม การดูแลทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการใหญ่ๆ 2 อย่างที่รัฐบาลกลางคุมไว้เด็ดขาดก็คือ การทหารและการต่างประเทศ

ประยูร อริณรุท (2541 : 171) ให้ความหมายของการกระจายอำนาจไว้ว่า หมายถึง การกระจายอำนาจการปกครองเป็นวิธีการที่รัฐบาลมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะโดยมีความเป็นอิสระโดยสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับได้ การบังคับบัญชาของราชการส่วนกลาง กล่าวอีกนัย คือ รัฐมอบหน้าที่บางอย่างในการปกครองซึ่งเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการเป็นผู้ดำเนินการอยู่ในองค์กร

กล่าวโดยสรุป การกระจายอำนาจนั้น คือ การที่รัฐกลางได้มอบอำนาจการตัดสินใจในการบริหารกิจการสาธารณะบางอย่างแก่ส่วนท้องถิ่นโดยอิสระตามสมควร โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ

2. ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจถือเป็นการเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นได้มีโอกาสในการดูแลจัดการปัญหาของท้องถิ่นเอง และนำมาซึ่งประโยชน์ที่สำคัญยิ่ง อย่างน้อย 5 ด้าน คือ (เชาว์นัส เสนพงศ์. 2546 : 8-9)

1. เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง
2. ทำให้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้นๆ
3. ส่งเสริมให้คนแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทของตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตนเอง

4. เป็นพื้นฐานสำคัญของคนในท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลแก้ไขปัญหา ระดับชาติ

5. เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและประเทศ เนื่องจาก ปัญหาต่างๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมี บทบาทในการจัดการดูแลสังคมของตนเอง

การกระจายอำนาจการปกครองนั้น มีความสำคัญทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และ สังคม โดยสรุปได้ประเด็นสำคัญ ดังนี้ (ลิจิต ธีรเวคิน. 2520 : 3)

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพราะประชาธิปไตยต้องประกอบไปด้วยโครงสร้างส่วนบนระดับชาติ และโครงสร้างส่วน ฐาน คือ ระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง คือรากแก้วเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการ พัฒนาชนบท โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต้อง อาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความเป็นอิสระพอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ นั้นจะต้องมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

จะเห็นได้ว่าการกระจายอำนาจไม่เป็นเพียงแต่การเปิดโอกาสให้แก่ประชาชนเข้า มามีส่วนร่วมในการปกครองเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอีกด้วย

3. ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจการปกครอง

ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น มีดังนี้

3.1 มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากส่วนราชการกลาง หน่วยการ ปกครองส่วนท้องถิ่นนี้มีหน้าที่ มีงบประมาณ มีทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้น ตรงต่อการบริหารราชการส่วนกลาง ราชการส่วนกลางมีหน้าที่เพียงแต่คอยให้การสนับสนุน ดูแล กำกับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น

3.2 มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อเปิด โอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างใกล้ชิด ถ้าไม่มี การเลือกตั้งคณะผู้ปกครองท้องถิ่นเลย ก็ไม่นับว่าเป็นการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3.3 มีอำนาจอิสระในการปกครองได้ตามอิสระพอสมควร ในการกระจายอำนาจการปกครองนั้น ต้องกำหนดให้หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงาน หรือจัดทำกิจการที่ได้รับมอบหมายได้เองพอสมควร คือ มีอำนาจวินิจฉัยและดำเนินการได้เองด้วยงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ของตน

3.4 มีงบประมาณและรายได้เป็นของท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจปกครองนั้น หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณเป็นของตนเอง ซึ่งแยกต่างหากจากส่วนกลาง โดยมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่างๆ และทรัพย์สิน ตลอดจนเงินอุดหนุน (ถ้ามี) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่างๆ

3.5 มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เป็นของท้องถิ่นเอง นอกจากจะมีงบประมาณแยกเป็นสัดส่วนของตนเองแล้ว การกระจายอำนาจการปกครองนั้น จะต้องมีการมีเจ้าหน้าที่อันเป็นพนักงานของตนเองเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด เจ้าหน้าที่เหล่านี้มิได้สังกัดกระทรวง ทบวงในส่วนกลางโดยตรง แต่เป็นเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่งนั่นเอง

ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ที่อำนาจวินิจฉัยและดำเนินการได้เอง ส่วนกลางมีหน้าที่เพียงแต่คอยให้การสนับสนุนดูแล กำกับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น

สรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมนั้นเป็นกิจกรรมต่างๆ จากการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจเกิดขึ้นจากความคิดของประชาชนส่วนใหญ่ หรืออาจเกิดจากกลุ่มคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดของประชาชน ซึ่งนำไปสู่ประชาชนส่วนใหญ่คล้อยตาม แต่ทั้งนี้ก็เพื่อผลประโยชน์ของรัฐบาลและประชาชนโดยรวมนั่นเอง

จากการศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง จะเห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองสำหรับประชาชนในการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย มีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง หรือถือว่าเป็นวิถีแห่งประชาธิปไตยที่ประชาชนได้แสดงเจตนาให้มีอิทธิพลต่อรัฐบาลในทางการเมือง การปกครอง มีความสำคัญต่อการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจากการศึกษาแนวคิด ลักษณะหรือรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนดังที่กล่าวมา ผู้ศึกษาจึงนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย ต่อไป

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานตำบลเหล่าอ้อย

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานตำบลเหล่าอ้อย สามารถสรุปได้ดังนี้ (แผนพัฒนา 3 ปี
องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย. 2556 : 7-10)

1. สภาพทั่วไป

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัด
กาฬสินธุ์ อยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอร่องคำ ห่างจากอำเภอร่องคำ ประมาณ 5
กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ 35 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 30 ตารางกิโลเมตร
(17,264 ไร่)

1.2 อาณาเขตติดต่อกับตำบลใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือติดต่อกับตำบลร่องคำและ ตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัด
กาฬสินธุ์ โดยใช้ห้วยจี่นาคเป็นเส้นแบ่ง

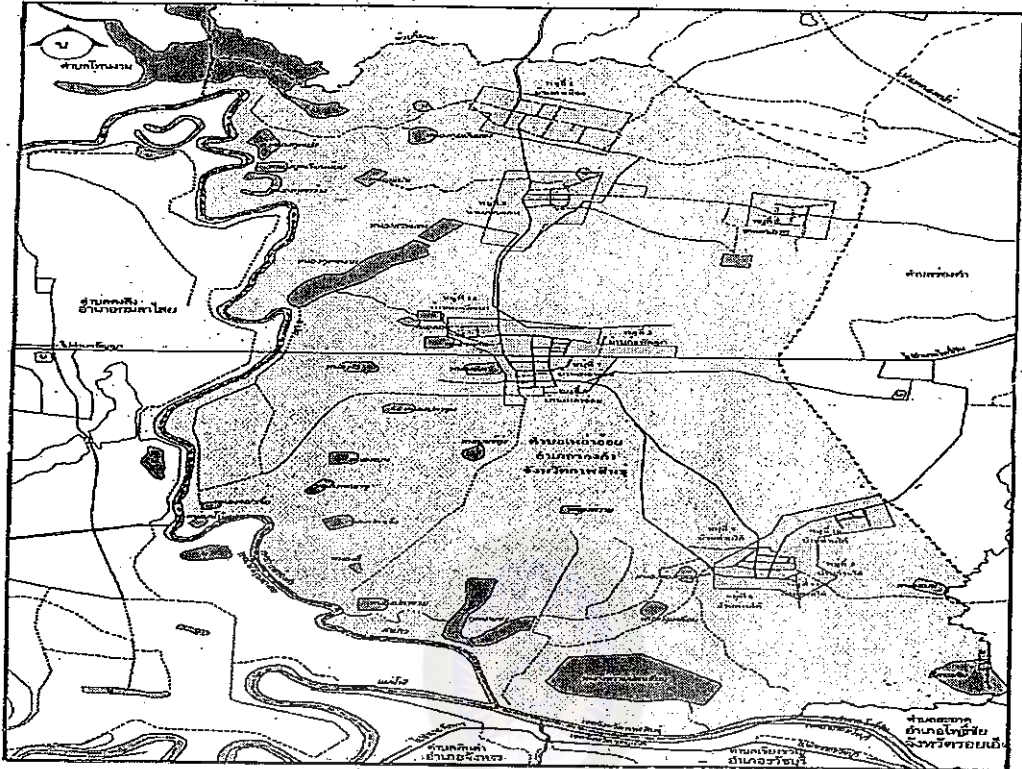
ทิศใต้ติดต่อกับ ตำบลดินดำ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด และตำบลเชียงนคร
อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ลำน้ำชีเป็นเส้นแบ่ง

ทิศตะวันออกติดต่อกับ ตำบลสะอาด และตำบลหนองตาไก้ อำเภอโพธิ์ชัย
จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ลำห้วยทรายเป็นเส้นแบ่ง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
โดยใช้ลำน้ำป่าเป็นเส้นแบ่ง ดังแผนภาพที่ 1

แผนที่ตำบลเหล่าอ้อย
อำเภอวังค้ำ จังหวัดกาฬสินธุ์

แผนภาพที่ 2 แผนที่ตำบลเหล่าอ้อย

ที่มา : แผนพัฒนา 3 ปี (องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย. 2556 : 7)

1.3 ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของตำบลเหล่าอ้อยเป็นที่ราบสูงพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่นาที่ไร่

1.4 จำนวนหมู่บ้าน 12 หมู่บ้าน

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย มี 12 หมู่บ้าน

ได้แก่

หมู่ที่ 1 บ้านดงเมือง

หมู่ที่ 2 บ้านหนองคู

หมู่ที่ 3 บ้านค้อพัฒนา

หมู่ที่ 4 บ้านด่านใต้

- หมู่ที่ 5 บ้านด่านใต้
- หมู่ที่ 6 บ้านด่านใต้
- หมู่ที่ 7 บ้านเหล่าอ้อย
- หมู่ที่ 8 บ้านกระยอม
- หมู่ที่ 9 บ้านเหล่าอ้อย
- หมู่ที่ 10 บ้านด่านใต้
- หมู่ที่ 11 บ้านทุ่งเจริญ
- หมู่ที่ 12 บ้านค้อพัฒนา

1.5 ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น 4,905 คน แยกเป็นชาย 2,442 คน หญิง 2,463 คน
(สำรวจ ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2556) มีความหนาแน่นเฉลี่ย 163.5 คน/ตารางกิโลเมตร

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

2.1 อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 90
พืชที่ปลูกมากที่สุด คือ ข้าว รองลงมาคือ ถั่วลิสง มันสำปะหลัง การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โคกระบือ
หมู เป็ด ไก่

ประชากรประกอบอาชีพ พาณิชยกรรม ร้อยละ 5

ประชากรประกอบอาชีพรับจ้างและอื่นๆ ร้อยละ 5

การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่เลี้ยงไว้เพื่อบริโภคภายในครัวเรือน
ปลาที่นิยมเพาะเลี้ยง ได้แก่ ปลานิล ปลาดุก ปลาช่อน เป็นต้น

2.2 หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2.1 บัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 1 แห่ง

2.2.2 โรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 2 แห่ง

2.2.3 โรงเรียน จำนวน 13 แห่ง

3. สภาพทางสังคม

3.1 การศึกษา

3.1.1 โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 3 แห่ง

3.1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 แห่ง

3.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

3.2.1 วัด/สำนักสงฆ์จำนวน 6 แห่ง

3.3 สาธารณสุข

3.3.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 1 แห่ง

4. การบริการพื้นฐาน

4.1 การคมนาคมการคมนาคม ใช้ทางบก ถนนส่วนใหญ่ประมาณ 70 % เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก

4.2 การโทรคมนาคม

4.3 โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 9 แห่ง

4.4 การไฟฟ้า

4.4.1 ไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน จำนวน 12 หมู่บ้าน

4.4.2 ประชากรที่ใช้ไฟฟ้า จำนวน 1,090 ครัวเรือน

4.5 แหล่งน้ำธรรมชาติ

4.5.1 ลำน้ำ,ลำห้วย จำนวน 4 สาย

4.5.2 บึง หนอง และอื่นๆ จำนวน 53 แห่ง

4.6 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

4.6.1 ฝาย จำนวน 9 แห่ง

4.6.2 บ่อน้ำตื้น จำนวน 12 แห่ง

4.6.3 บ่อโยก จำนวน 80 แห่ง

5. ข้อมูลอื่นๆ

5.1 มวลชนจัดตั้ง

5.1.1 ลูกเสือชาวบ้าน 3 รุ่น จำนวน 450 คน

5.1.2 อปพร. 1 รุ่น จำนวน 83 คน

5.1.3 กนช. 1 รุ่น จำนวน 100 คน

6. จำนวนบุคลากร

6.1 พนักงานส่วนตำบลทั้งหมด 40 คน

6.1.1 ตำแหน่งในสำนักปลัดจำนวน 9 คน

6.1.2 ตำแหน่งในส่วนการคลังจำนวน 4 คน

- 6.1.3 ตำแหน่งในส่วนโยธาจำนวน 1คน
- 6.1.4 ตำแหน่งในส่วนการศึกษาจำนวน 9 คน
- 6.1.5 จำนวนลูกจ้างประจำ จำนวน 1คน
- 6.1.6 จำนวนลูกจ้างประจำที่ได้รับการถ่ายโอน จำนวน 1คน
- 6.1.7 จำนวนพนักงานจ้างตามภารกิจจำนวน 14คน
- 6.1.8 จำนวนพนักงานจ้างทั่วไปจำนวน 1คน
- 6.2 ระดับการศึกษาของบุคลากร
  - 6.2.1 ประถมศึกษา จำนวน 1คน
  - 6.2.2 มัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน - คน
  - 6.2.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2คน
  - 6.2.4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)จำนวน- คน
  - 6.2.5 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 6 คน
  - 6.2.6ปริญญาตรีจำนวน 25 คน
  - 6.2.7 ปริญญาโทจำนวน 6คน
- 7. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ปีงบประมาณ 2556 จำนวน 21,475,479.80 บาท แยกเป็น

  - 7.1 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง จำนวน 352,739.12 บาท
  - 7.2 รายได้จากภาษีจัดสรร จำนวน 14,480,625.68 บาท
  - 7.3 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล จำนวน 6,642,115 บาท
- 8. สัถยภาพของชุมชนและพื้นที่

การรวมกลุ่มของประชาชน จำนวน 16 กลุ่ม แยกประเภทกลุ่ม

  - 8.1 กลุ่มอาชีพ จำนวน 12กลุ่ม
  - 8.2 กลุ่มออมทรัพย์ จำนวน 4กลุ่ม

รายงานสรุปผลจำนวนร้อยละของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง

สรุปผลจำนวนร้อยละของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ในวันที่ 19 ตุลาคม 2556 มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด 3,593 คน มีผู้มาใช้สิทธิทั้งหมด 3,054 คน คิดเป็นร้อยละ 85

(แบบบันทึกประมวลผลการรวมคะแนนเลือกตั้ง นายกองต์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย.
2556 :1) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในวันที่ 19 ตุลาคม 2556

เขต เลือกตั้ง ที่	จำนวนผู้ มีสิทธิ เลือกตั้ง	ผู้ใช้สิทธิ		บัตรเสีย		บัตรไม่ประสงค์ ลงคะแนน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	286	239	83.56	2	0.83	1	0.41
2	156	129	82.69	5	3.87	-	0.00
3	221	195	88.23	2	1.02	-	0.00
4	194	165	85.05	5	3.03	-	0.00
5	265	232	87.78	6	2.58	-	0.00
6	338	290	85.79	3	1.03	1	0.41
7	352	301	85.51	10	3.32	1	0.41
8	331	260	78.54	8	3.07	-	0.00
9	339	290	85.54	13	4.46	-	0.00
10	504	426	84.52	9	2.11	2	0.46
11	244	205	84.01	5	2.43	1	0.41
12	363	322	88.70	5	1.55	-	0.00
รวม	3,593	3,054		73		6	

ที่มา : แบบสรุปการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น
(องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย. 2556 :1)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สวัสดี เพชรขาว (2550 : 36) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน แต่อาชีพของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นัญญิกาล ศรีจันทร์โท (2552 : 100-102) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จำแนกตามเพศไม่แตกต่างกัน อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมพิศ สุขแสน (2552 : 103) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมโดยตรงตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ด้านการมีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างจริงจังอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ด้านความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านสิ่งรบกวนทางการเมือง ด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง ด้านสังคมเศรษฐกิจ ด้านความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญคือ ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะไม่มีเวลา การไม่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเพราะมีการศึกษาน้อย การเมืองปัจจุบันแบ่งเป็น 2 ฝ่าย ทำให้เกิดความขัดแย้งในชุมชน

สรายุทธ ทศช่วย (2553 : 61-64) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิมอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิมโดยรวมมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการรณรงค์หาเสียง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

สุพจน์ แก้วเจริญ (2553 : 81-82) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งอยู่ในระดับมาก และระดับต่ำสุดคือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมการรับสมัครเลือกตั้ง

เสกสรร ทักสิน (2553 : 72-73) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านอยู่ในระดับมาก มี 2 ด้าน คือ ด้านการรับทราบข่าวสารทางการเมือง และด้านการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ส่วนที่อยู่ในระดับปานกลางมี 2 ด้าน คือ ด้านการพูดคุยในเรื่องประเด็นทางการเมือง และด้านการชักจูงผู้อื่นให้เลือกผู้ที่ตนสนับสนุน ส่วนที่อยู่ในระดับน้อยมี 1 ด้าน คือ ด้านการแสดงตัวเป็นผู้สนับสนุน

อุสนา สิมหาล้า (2553 : 83-85) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบืออำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ และอยู่ในระดับน้อยมี 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็น และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมจำแนกตามเพศ อาชีพ และถิ่นที่อยู่อาศัย พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนส่วนมากเสนอแนะให้องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ร่วมแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

อาภาพร สร้อยพะริกา (2553 : 67-68) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.26 เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการติดตามการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ด้านการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคม และการเมืองท้องถิ่น และด้านการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

สุริยา สิงห์หาญ (2554 : 64-68) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกุ้งสันตรัตน์ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

กุ้งสันตรัตน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง รองลงมา ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ และด้านการณรงค์หาเสียง ตามลำดับ

ชุมพล พันธโคตร (2555 : 63-65) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการเลือกตั้ง รองลงมาคือ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ตามลำดับ

สรุป จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่กล่าวไว้ข้างต้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย ในส่วนของระดับมาก จะเป็นการแสดงออกถึงการใช้สิทธิในการเลือกตั้งของประชาชน ในระดับปานกลางจะเป็นการแสดงออกถึงการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ส่วนของระดับน้อย จะเป็นการแสดงความคิดเห็น และการแสดงออกด้วยการกระทำต่างๆ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างกันในด้าน เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีระดับไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นว่าในงานวิจัยที่ได้ศึกษาข้างต้นนั้น มีความสัมพันธ์กันทุกเรื่องและมีประโยชน์ในการศึกษา ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษากำหนดขั้นตอนวิธีการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่อตามทะเบียนบ้านราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3,593 คน จาก 12 หมู่บ้าน (แบบสรุปการใช้สิทธิลงคะแนน. 2556 :1)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่อตามทะเบียนบ้านราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 360 คน จาก 12 หมู่บ้าน โดยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727 ; อ้างในไพศาล วรคำ. 2554 : 101) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดเท่ากับ .05

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{3,593}{1 + 3,593 (0.05)^2} \\ &= \frac{3,593}{9.9825} \\ &= 359.9298 \end{aligned}$$

จากการคำนวณได้ขนาดตัวอย่างประมาณ จำนวน 359.9298 คนเพื่อให้ได้จำนวนเต็มผู้ศึกษาจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 360 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การทำการสุ่มตัวอย่างจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย จำนวน 12 หมู่ โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยกำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน จาก 12 หมู่บ้านและนำมาจัดแบ่งกลุ่มตามเขตหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดต่อกันดังตารางที่ 2 ตัวอย่าง การคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{หมู่ที่ 1} &= \frac{\text{จำนวนประชากรที่อยู่ในชุมชน} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \\ &= \frac{286 \times 360}{3,593} \\ &= 28.66 \\ \text{ปัดเศษขึ้น} &= 29 \text{ คน} \end{aligned}$$

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่ม	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	1	ดงเมือง	286	29
	2	หนองคู	156	16
	8	กระยอม	331	33
รวม			773	78
2	3	ค้อพัฒนา	221	22
	7	เหล่าอ้อย	352	35
	9	เหล่าอ้อย	339	34
	12	ค้อพัฒนา	363	36
รวม			1,275	127
3	4	ด่านใต้	194	19
	5	ด่านใต้	265	27
	6	ด่านใต้	338	34
	10	ด่านใต้	504	51
	11	ทุ่งเจริญ	244	24
รวม			1,545	155
รวมทั้งสิ้น			3,593	360

ที่มา : แบบสรุปการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย. 2556 :1

จากนั้นสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับสลากหากกลุ่มตัวอย่างให้ได้ตามสัดส่วนกลุ่ม
ตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน กล่าวคือ เขียนหมายเลขแทนชื่อประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละ
หมู่บ้านใส่ลงในกล่องที่ละหมู่บ้าน แล้วจับสลากขึ้นมาที่ละสลาก บันทึกไว้ และใส่สลากลงใน
กล่องอีกครั้งเพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีโอกาสถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่าเทียมกัน
กรณีจับได้หมายเลขเดิมผู้ศึกษานำกลับใส่กล่องคืน และกรณีจับได้หมายเลขที่ทราบว่าคุณผล

นั้น ไม่อยู่บ้านหรือไปทำงานต่างภูมิลำเนา ก็จะแยกรายชื่อที่อยู่นอกจากกล่อง และทำการจับสลากใหม่จนกว่าจะได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนตามสัดส่วนของแต่ละหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นคำถามแบบแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert ที่มีการใช้คะแนนแบบเดียวกันทุกข้อ โดยกำหนดให้แต่ละข้อมีคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 (ตามลักษณะการตอบระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดและเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิดและแบบปลายเปิด

2.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาดำเนินการดังนี้

3.1 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระตรวจแก้ไข และเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงให้มีความเหมาะสม ถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องของ รูปแบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษา (Wording) เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยการหาค่า IOC (Index of congruence) ตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

สอดคล้อง ให้คะแนน 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

ไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

3.3 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

3.3.1 นางนันทวัน หรสิทธิ์ วุฒิการศึกษา ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์ การปกครอง) มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.3.2 นายพิเชษฐ วงศ์คำจันทร์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต บริหาร การศึกษาดำเนินการพิเศษ โรงเรียนร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.3.3 นางวัชรีย์ สกฤตรัตน์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิตวัดผล/ประเมินผล การศึกษาดำเนินการพิเศษ โรงเรียนค่านใต้วิทยา อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล

3.4 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์ว่า แต่ละรายการที่ถามมีค่า IOC มากกว่า 0.60 พบว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากนั้นนำไปทดลอง (Try out) กับประชาชนผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลเหล่าอ้อย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คัดเลือกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มา วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) อยู่ระหว่าง .25-.73 โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าแอลฟา (α) เท่ากับ .95 ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

3.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย ฉบับจริง แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ประสานงานกับกำนัน และผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้ได้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้าน
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องครบถ้วน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษาได้ถอดรหัสจัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนไว้ 5 ระดับ ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลค่าสถิติวิเคราะห์ผลดังนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้มาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ยได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายความว่า	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การแจกแจงความถี่ และการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการศึกษา

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการ IOC (Index of congruence) (สมนึก ภัททิยธนี. 2544 : 219-233) เกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณาสายยศ. 2538 : 43)

$$r = \frac{H - L}{N}$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	H	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

1.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้(สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2552 : 92-140)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังนี้

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.2543 : 101)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{n \times 100}{N}$$

n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้

สูตรค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

X	แทน	คะแนนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนข้อมูล

สูตรค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(N-1)}}$$

SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X^2	แทน	ข้อมูลแต่ละตัว ยกกำลังสอง
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด ยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนข้อมูล

4. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบด้วย

สถิติ t-test (Independent Sample) ส่วนหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และเมื่อพบว่าโดยรวมมีความแตกต่างกันจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Post hoc) ด้วยวิธี LSD. (รังสรรค์ สิงหเลิศ. 2550 : 62-63)

สูตร t-test (Independent Sample) ในกรณีที่ assume ว่า $\sigma^2_1 \neq \sigma^2_2$
เมื่อมีเหตุผลที่เชื่อได้ว่า $\sigma^2_1 \neq \sigma^2_2$

$$\text{ใช้สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2
 df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

5. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ และการพรรณนาความตามเนื้อหา สูตรแจกแจงความถี่

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum fX$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่คูณกับจำนวนของข้อมูลนั้น
 N แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการบรรยายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้ศึกษาจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
df	แทน	ขั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
t	แทน	สถิติทดสอบเปรียบเทียบของตัวแปรอิสระ 2 ตัว
F	แทน	สถิติทดสอบความแปรปรวนของตัวแปรอิสระ 3 ตัวขึ้นไป
Sig	แทน	ค่าสำคัญทางสถิติทดสอบ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ได้มาจัดหมวดหมู่ตามเพศ และหมู่บ้านที่อยู่อาศัย แล้วทำการตรวจนับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติการวิเคราะห์ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ สถิติที่ใช้คือ t-test (Independent Sample) ส่วนหมู่บ้านที่อยู่อาศัย สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ให้ใช้การทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD.
4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และการพรรณนาความตามเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 360 คน โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 360 ฉบับ จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	194	53.90
1.2 หญิง	166	46.10
รวม	360	100
2. กลุ่มหมู่บ้าน		
2.1 กลุ่มที่ 1 (หมู่ 1 หมู่ 2 และ หมู่ 8)	78	21.70
2.2 กลุ่มที่ 2 (หมู่ 3 หมู่ 7 หมู่ 9 และหมู่12)	127	35.2
2.3 กลุ่มที่ 3 (หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6 หมู่10 และหมู่ 11)	155	43.10
รวม	360	100

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 360คน เพศชายคิดเป็นร้อยละ 53.90เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 46.10กลุ่มหมู่บ้านส่วนใหญ่คือ กลุ่มที่ 3 (หมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 6 หมู่10 และหมู่ 11) จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 รองลงมาเป็นกลุ่มหมู่บ้านกลุ่มที่ 2 (หมู่ 3 หมู่ 7 หมู่ 9 และหมู่12) จำนวน127 คิดเป็นร้อยละ 35.2 และกลุ่มหมู่บ้านกลุ่มที่ 1 (หมู่ 1 หมู่ 2 และ หมู่ 8) จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.53	.98	มาก
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	3.19	1.03	ปานกลาง
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.35	.96	ปานกลาง
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.43	.98	ปานกลาง
5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ	3.40	.99	ปานกลาง
รวม	3.38	.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.38$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x}=3.53$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x}=3.43$) ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ($\bar{x}=3.40$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x}=3.35$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x}=3.19$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ (ดังตารางที่ 5-9)

1. ด้านการเลือกตั้ง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
ด้านการเลือกตั้งจำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	4.74	.57	มากที่สุด
2. ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล	4.70	.57	มากที่สุด
3. ท่านมีความสนใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การ บริหารส่วนตำบล	2.28	1.39	น้อย
4. ท่านมีความสนใจสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล	2.46	1.42	น้อย
5. ท่านติดตามข่าวสาร การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอย่าง สม่ำเสมอ	3.68	.96	มาก
6. ท่านรณรงค์ให้ประชาชนในหมู่บ้านของท่านไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง	3.68	.98	มาก
7. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการไปใช้ สิทธิเลือกตั้ง	3.42	.97	ปานกลาง
8. ท่านมีส่วนร่วมในการต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงของ ประชาชนในหมู่บ้าน	3.52	.98	มาก
9. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาการเลือกตั้งในหมู่บ้าน	3.42	.99	ปานกลาง
10. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกตั้งในหมู่บ้าน	3.42	1.02	ปานกลาง
รวม	3.53	.98	มาก

จากตารางที่ 5 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =

3.53) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x}= 4.74$) ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x}= 4.70$) ท่านติดตามข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}= 3.68$) ท่านรณรงค์ให้ประชาชนในหมู่บ้านของท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{x}= 3.68$) ท่านมีส่วนร่วมในการต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงของประชาชนในหมู่บ้าน ($\bar{x}= 3.52$) ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาการเลือกตั้งในหมู่บ้าน ($\bar{x}= 3.42$) ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกตั้งในหมู่บ้าน ($\bar{x}= 3.42$) ท่านมีความสนใจสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x}= 2.46$) และท่านมีความสนใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x}= 2.28$) ตามลำดับ

2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองจำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านเคยร่วมแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบล	3.40	.99	ปานกลาง
2. ท่านเคยร่วมแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตรวจสอบการดำเนินงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.18	1.04	ปานกลาง
3. ท่านเคยแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย	3.07	1.05	ปานกลาง
4. ท่านเคยแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการ	3.10	1.05	ปานกลาง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับการมีส่วนร่วม
ดำเนินการตามนโยบาย			
5. ท่านเคยแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบล	3.22	1.03	ปานกลาง
รวม	3.19	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.19$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ท่านเคยร่วมแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบล ($\bar{x}=3.40$) ท่านเคยแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบล ($\bar{x}=3.22$) ท่านเคยร่วมแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตรวจสอบการดำเนินงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x}=3.18$) ท่านเคยแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบาย ($\bar{x}=3.10$) และ ท่านเคยแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย ($\bar{x}=3.07$) ตามลำดับ

3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนากับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้าน	3.34	.99	ปานกลาง
2. ท่านได้ติดตามผลของการแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.36	.91	ปานกลาง
3. ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้านของท่าน	3.62	.90	มาก
4. ท่านได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล	3.26	1.01	ปานกลาง
5. ท่านได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามนโยบายของ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.18	.97	ปานกลาง
รวม	3.35	.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}= 3.35$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อคือท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้านของท่าน($\bar{x}= 3.62$) และรองลงมา

อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ท่านได้ติดตามผลของการแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x}=3.36$) ท่านเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนากับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้าน ($\bar{x}=3.34$) ท่านได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x}=3.26$) และท่านได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x}=3.18$) ตามลำดับ

4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ จำแนกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านเข้าร่วมกลุ่มผลประโยชน์ เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์	3.70	.85	มาก
2. ท่านได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม	3.61	.91	มาก
3. ท่านเคยรวมกลุ่มเพื่อคัดค้านประเด็นสาธารณะ เช่น ปัญหาที่ทิ้งขยะ ปัญหาท่อระบายน้ำ ปัญหาสาธารณะ เป็นต้น	3.34	1.08	ปานกลาง
4. ท่านเคยรวมกลุ่มเพื่อต่อรองผลประโยชน์กับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การก่อสร้างถนน การก่อสร้างน้ำประปา การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น	3.21	1.06	ปานกลาง
5. ท่านผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มของท่าน	3.29	.98	ปานกลาง
รวม	3.43	.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.43$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านเข้าร่วมกลุ่มผลประโยชน์ เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ ($\bar{x}=3.70$) ท่านได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม ($\bar{x}=3.61$) ท่านเคยรวมกลุ่มเพื่อคัดค้านประเด็นสาธารณะ เช่น ปัญหาที่ทิ้งขยะ ปัญหาท่อระบายน้ำ ปัญหาสาธารณะ เป็นต้น ($\bar{x}=3.34$) ท่านผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มของท่าน ($\bar{x}=3.29$) และท่านเคยรวมกลุ่มเพื่อต่อรองผลประโยชน์กับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การก่อสร้างถนนการก่อสร้างน้ำประปา การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น ($\bar{x}=3.21$) ตามลำดับ

5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านเคยร้องเรียนการให้บริการสาธารณะด้านต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การให้บริการของพนักงานส่วนตำบล	3.04	1.16	ปานกลาง
2. ท่านเคยร่วมเสนอโครงการต่าง ๆ ที่หมู่บ้านต้องการ	3.49	.89	ปานกลาง
3. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น	3.54	.89	มาก
4. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านเศรษฐกิจ เช่น การส่งเสริมอาชีพ	3.54	.90	มาก

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับการมีส่วนร่วม
5. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านสวัสดิการทางสังคม เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงคนพิการ	3.40	1.09	ปานกลาง
รวม	3.40	.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์กาฬสินธุ์ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น ($\bar{x} = 3.54$) ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านเศรษฐกิจ เช่น การส่งเสริมอาชีพ ($\bar{x} = 3.54$) ท่านเคยร่วมเสนอโครงการต่าง ๆ ที่หมู่บ้านต้องการ ($\bar{x} = 3.49$) ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านสวัสดิการทางสังคม เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงคนพิการ ($\bar{x} = 3.40$) ท่านเคยร้องเรียนการให้บริการสาธารณะด้านต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การให้บริการของพนักงานส่วนตำบล ($\bar{x} = 3.04$) ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ
จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	ชาย		ระดับการมี ส่วนร่วม	หญิง		ระดับการมี ส่วนร่วม
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.59	0.96	มาก	3.47	1.00	ปานกลาง
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	3.26	1.03	ปานกลาง	3.12	1.04	ปานกลาง
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.40	0.96	ปานกลาง	3.30	0.96	ปานกลาง
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.46	0.96	ปานกลาง	3.40	1.00	ปานกลาง
5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ	3.42	0.98	ปานกลาง	3.38	1.00	ปานกลาง
รวม	3.43	0.98	ปานกลาง	3.33	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านปรากฏผล ดังนี้

เพศชายพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.43$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x}=3.59$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x}=3.46$) ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ($\bar{x}=3.42$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x}=3.40$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x}=3.26$) ตามลำดับ

เพศหญิงพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.33$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x}=3.47$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x}=3.40$) ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ($\bar{x}=3.38$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x}=3.30$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x}=3.12$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
ที่มีเพศแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.59	0.96	3.47	1.00	1.23	0.35
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	3.26	1.03	3.12	1.04	1.34	0.44
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.40	0.96	3.30	0.96	0.93	0.39
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.46	0.96	3.40	1.00	0.62	0.51
5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ	3.42	0.98	3.38	1.00	0.51	0.74
รวม	3.43	0.98	3.33	1.00	0.93	0.48

จากตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม
เพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้านที่อยู่
อาศัย โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัด
กาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	กลุ่มที่ 1		ระดับการมีส่วนร่วม	กลุ่มที่ 2		ระดับการมีส่วนร่วม	กลุ่มที่ 3		ระดับการมีส่วนร่วม
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.64	0.86	มาก	3.41	0.91	ปานกลาง	3.74	0.86	มาก
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	3.28	0.94	ปานกลาง	3.07	0.95	ปานกลาง	3.35	1.00	ปานกลาง
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.46	0.95	ปานกลาง	3.18	0.87	ปานกลาง	3.53	0.85	มาก
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.62	0.88	มาก	3.31	0.89	ปานกลาง	3.49	0.89	ปานกลาง
5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ	3.51	0.89	มาก	3.30	0.85	ปานกลาง	3.53	0.95	มาก
รวม	3.50	0.90	ปานกลาง	3.25	0.89	ปานกลาง	3.53	0.91	มาก

จากตารางที่ 12 ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน โดยรวมและรายด้าน ปรากฏ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.50$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x}=3.64$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x}=3.62$) ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ($\bar{x}=3.51$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x}=3.46$) ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x}=3.28$)

กลุ่มที่ 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.25$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.41$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.31$) ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ($\bar{x} = 3.30$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.18$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.07$) ตามลำดับ

กลุ่มที่ 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.74$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ($\bar{x} = 3.53$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.53$) ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.49$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.35$)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	81.228	11	7.384	8.047	0.302
	ภายในกลุ่ม	295.426	348	0.849		
	รวม	376.654	359			
ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง	ระหว่างกลุ่ม	50.550	11	4.595	4.770	0.025*
	ภายในกลุ่ม	335.920	348	0.965		
	รวม	386.469	359			
ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	ระหว่างกลุ่ม	51.473	11	4.679	5.984	0.069
	ภายในกลุ่ม	280.898	348	0.808		
	รวม	332.372	359			

การมีส่วนร่วม ทางการเมืองของ ประชาชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการรวมกลุ่ม ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	48.642	11	4.422	5.151	0.043*
	ภายในกลุ่ม	300.048	348	0.862		
	รวม	348.690	359			
ด้านการแสดงออกซึ่ง ความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	64.026	11	5.821	6.858	0.225
	ภายในกลุ่ม	292.921	348	.842		
	รวม	356.948	359			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	122.531	11	5.380	6.162	0.132
	ภายในกลุ่ม	301.043	348	0.865		
	รวม	360.227	359			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันจำนวน 2 ด้าน คือด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองและด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

เมื่อพบว่าการมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองและด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ จำแนกตามหมู่บ้านและเมื่อพบว่าโดยรวมมีความแตกต่างกันจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Post hoc) ด้วยวิธีLSD. ดังตารางที่ 14-19 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนก ตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง กลุ่มที่ 1 (หมู่ที่ 1,2,8)

หมู่ที่	$\bar{x}$	1	2	8
		3.32	3.80	2.73
1	3.32	-	.802	.408
2	3.80		-	.343
8	2.73			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า การเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อาศัย โดยจำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 8 ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง พบว่า ประชาชนทั้งสามหมู่บ้านมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง กลุ่มที่ 2 (หมู่ที่ 3,7,9,12)

หมู่ที่	$\bar{x}$	3	7	9	12
		2.93	3.15	2.93	3.27
3	2.93	-	.748	.321	.001*
7	3.15		-	.443	.001*
9	2.93			-	.013*
12	3.27				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า การเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อาศัย โดยจำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 12 ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง พบว่า ดังนี้

ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 9 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง กลุ่มที่ 3(หมู่ที่ 4,5,6,10,11)

หมู่ที่	$\bar{x}$	4	5	6	10	11
		3.03	3.79	3.01	3.07	3.84
4	3.03	-	.523	.791	.160	.542
5	3.79		-	.301	.017*	.178
6	3.01			-	.172	.677
10	3.07				-	.440
11	3.84					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า การเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อาศัย โดยจำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 10 และหมู่ที่ 11 ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 5 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนก
ตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มที่ 1 (หมู่ที่ 1,2,8)

หมู่ที่	$\bar{x}$	1	2	8
		3.76	3.90	3.19
1	3.76	-	.002*	.000*
2	3.90		-	.547
8	3.19			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า การเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ
ประชาชนที่อาศัย โดยจำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่
8 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 1 มีส่วนร่วมทางการเมือง
แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนก
ตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์
กลุ่มที่ 2 (หมู่ที่ 3,7,9,12)

หมู่ที่	$\bar{x}$	3	7	9	12
		3.22	3.42	3.21	3.39
3	3.22	-	.508	.670	.000*
7	3.42		-	.218	.000*
9	3.21			-	.000*
12	3.39				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 พบว่า การเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อาศัย โดยจำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 7 หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 12 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า ดังนี้

ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 3 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 7 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 9 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มที่ 3 (หมู่ที่ 4,5,6,10,11)

หมู่ที่	$\bar{x}$	4	5	6	10	11
		3.09	4.21	3.38	3.24	3.55
4	3.09	-	.505	.935	.141	.704
5	4.21		-	.386	.013*	.260
6	3.38			-	.093	.727
10	3.24				-	.260
11	3.55					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่า การเปรียบเทียบรายคู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อาศัย โดยจำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน กลุ่มที่ 3 ประกอบด้วย หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 6 หมู่ที่ 10 และหมู่ที่ 11 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่หมู่ที่ 5 มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะ ค่าความถี่ของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายด้าน

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่
ด้านการเลือกตั้ง		
1	ผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง	48
2	ควรรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	42
3	ควรรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง	41
4	ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งทุกหมู่บ้าน	39
ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง		
1	ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองทางการเมือง	36
2	ควรส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองในโรงเรียน	29
ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ		
	ควรฝึกประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็น	48
	ควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น	38
	ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม	37
	ควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน	25
ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์		
	องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ	38
	ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องกลุ่มผลประโยชน์	34
	ควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร	29

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่
	ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ	
1	ควรรับฟังการแสดงความคิดเห็นของประชาชน	40
2	ควรจัดสถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน	33
3	ควรนำความต้องการของประชาชนไปสู่การปฏิบัติจริง	27
	รวม	584

จากตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะ ค่าความถี่ของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1. ด้านการเลือกตั้งเรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งควรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ควรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงและควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งทุกหมู่บ้าน
2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองเรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อยทางดังนี้ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองการเมือง และควรส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองในโรงเรียน
3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะเรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อยดังนี้ ควรฝึกประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็นควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นควรสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมและควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน
4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อยดังนี้องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสนับสนุน โครงการต่าง ๆ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องกลุ่มผลประโยชน์และควรส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร
5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการเรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อยดังนี้ควรรับฟังการแสดงความคิดเห็นของประชาชนควรจัดสถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน และควรนำความต้องการของประชาชนไปสู่การปฏิบัติจริง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการศึกษา ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.38$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.53$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{x} = 3.43$) ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ($\bar{x} = 3.40$) ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{x} = 3.35$) และด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ($\bar{x} = 3.19$)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ด้านการเลือกตั้งผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งควรรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งควรรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงและควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งทุกหมู่บ้าน

3.2 ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองควรถูกส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองทางการเมือง และควรถูกส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองในโรงเรียน

3.3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะควรฝึกประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็นควรถูกจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นควรถูกสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสีเขียวและควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

3.4 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์องค์การบริหารส่วนตำบลควรถูกตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ควรถูกส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องกลุ่มผลประโยชน์และควรถูกส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร

3.5 ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการควรรับฟังการแสดงความคิดเห็นของประชาชนควรถูกจัดสถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน และควรถูกนำความต้องการของประชาชนไปสู่การปฏิบัติจริง

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั้ง 3 ข้อทำให้ได้ทราบและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะและด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเลือกตั้งมากกว่าด้านอื่น ซึ่งจากผลการศึกษาเป็นไปได้ว่า ประชาชนชาวตำบลเหล่าอ้อย ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของ

ตนเองที่จะต้องออกมาใช้สิทธิเพื่อเลือกผู้ที่มีความสามารถ เป็นคนดีมีคุณธรรมเข้ามาบริหาร บ้านเมือง เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน อีกทั้งยังคิดว่าการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นอกจากจะเป็นหน้าที่ของทุกคนแล้วประชาชนยังกลัวที่จะเสียสิทธิทางการเมืองในด้านอื่นๆ อีกด้วยถ้าหากไม่ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งและในประเด็นที่ประชาชนให้ความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับปานกลาง ลำดับสุดท้าย คือ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนชาวตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่จะมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองเฉพาะในช่วงการเลือกตั้ง ซึ่งหลังจากเลือกตั้งแล้วต่างคนต่างไม่ให้ความสำคัญต่อการเมืองเท่าใดนัก ประกอบกับการที่ประชาชนออกไปประกอบอาชีพนอกพื้นที่ หลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว จึงทำให้ไม่ได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ สมพิศ สุขแสน (2552 : 109) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับเนาวรัตน์ อุดมทรัพย์ (2554 : 85) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งใหญ่ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งใหญ่ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านเลือกตั้งมากกว่าด้านอื่นๆ ไม่สอดคล้องกับชนะพล สุทธิพรหม (2555 : 60) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกลาไศย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกลาไศย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนทุกเพศ และทุกหมู่บ้าน ให้ความสนใจการเมืองมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา ประกอบกับมีความเข้าใจเรื่องสิทธิความเสมอภาคระหว่างเพศชายและเพศหญิงมากขึ้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีส่วนร่วมทางการเมืองในด้าน

การเลือกตั้งมากกว่าด้านอื่น อาจเป็นเพราะประชาชนให้ความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น และระดับท้องที่ซึ่งมีอิทธิพลและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน และในปัจจุบันผู้หญิงได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้นกว่าอดีตที่ผ่านมา จึงทำให้ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาสอดคล้องกับ สุรินทร์ มณี โชติ (2550 : 62) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยจำแนกเป็นเพศพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ วรเวช ศิริประเสริฐศรี (2554 : 93) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแวงนาง อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เนาวรัตน์ อุดมทรัพย์ (2554 : 86) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งใหญ่ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สิทธิศักดิ์ พัฒนชัย (2557 : 66) ได้ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามกลุ่มหมู่บ้าน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกัน จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง และด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นคนเมืองหรือคนชนบท การเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีมากขึ้น เพราะช่องทางในการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนนั้นมีหลายช่องทาง ทำให้ประชาชนสามารถรับรู้ข่าวสารต่างๆ ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น และทุกวันนี้ประชาชนเข้าใจและรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในการจะเข้ามาตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ นพดล สาราณพงษ์ (2552 : 84-86) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ในแต่ละชุมชนมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ วรเวช ศิริประเสริฐศรี (2554 : 93) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงน้ำ อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย พบว่า รายด้านไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับ ชนะพล สุทธิพรหม (2555 : 64) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดหมู่บ้าน พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ชุมพล พันธโคตร (2555 : 63) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดหมู่บ้าน พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดหมู่บ้าน พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ รุ่ง เสถียรรัตน์ (2555 : 62) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอบุพผรา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามขนาดหมู่บ้าน ไม่แตกต่างกันและไม่สอดคล้องกับ รุ่ง เสถียรรัตน์ (2555 : 62) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอบุพผรา จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอบุพผรา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามขนาดหมู่บ้าน ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอธวัชบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอธวัชบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีค่าความถี่สูงสุดของแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการเลือกตั้งผลการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูง คือ ผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ลงสมัครนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยบางคนมีความเกี่ยวข้องกับผู้นำซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องเป็นญาติสนิท หรือมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ดังนั้นผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน รวมถึงคณะกรรมการการเลือกตั้งท้องถิ่นและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ควรประชาสัมพันธ์เชิญชวนและสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้ครอบคลุมทุกด้าน และให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการเมืองที่จะมีผลกระทบต่อดำรงชีวิตทุกด้านของตน

ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมืองผลการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูง คือ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองทางการเมือง เพราะการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการรวมกลุ่ม หรือ การจัดตั้งกลุ่มกันนั้น จะทำให้มีอำนาจ

หรือพลังในการต่อรอง หรือเรียกร้องผลประโยชน์ในสิ่งที่ตนเองมุ่งหวัง หรือเพื่อปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของชุมชน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มกันให้เป็นรูปธรรม เข้มแข็งและยั่งยืน

ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะผลการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูง คือควรฝึกประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็นทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า ประชาชนยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็น หรือวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานของนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างอิสระและตรงไปตรงมา ดังนั้นจึงควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการ หรือกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการทำประชาคมหรือทำประชาพิจารณ์ในโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ

ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ผลการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูง คือองค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสนับสนุน โครงการต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในพื้นที่ตำบลเหล่าอ้อย ยังไม่มีกลุ่มที่เข้มแข็งที่ขับเคลื่อนงานได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงควรส่งเสริมและสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในตำบลเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการรวมกลุ่มกัน ตลอดจนการเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพการสร้างรายได้เพื่อความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้

ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการผลการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูง คือควรรับฟังการแสดงความคิดเห็นของประชาชน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อยควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของท้องถิ่น ได้อย่างเสรี และไม่ควรจำกัดความคิดที่ประชาชนได้เสนอมาเพื่อให้ประชาชนได้รู้สึกว่าคุณเองมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นนั้น ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนเริ่มเข้ามามีบทบาทสำคัญที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ทำให้สามารถรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชน นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างสัมพันธอันดีระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชน และยังเป็นการลดปัญหาความขัดแย้งในชุมชนได้อีกด้วย

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ วรเวช ศิริประเสริฐศรี (2554 : 93) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงนาง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาข้อเสนอแนะพบว่า ควรให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ควรณรงค์ให้เยาวชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกครั้ง ควรส่งเสริมให้มีกลุ่มการเมืองทุกหมู่บ้าน ควรส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองในโรงเรียน ควรจัดผู้แสดงความคิดเห็นทุกหมู่บ้าน ควรส่งเสริมการวิจารณ์การบริหารงานของ

อบต. ควรส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพเพื่ออำนาจต่อรอง ควรมีเวทีให้ประชาชนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกลุ่มผลประโยชน์ ควรจัดเวทีแสดงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารงาน และควรให้ประชาชนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนายก อบต.

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

ผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาเสนอต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริม และพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

1.1 ด้านการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรสนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้นำวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้งจัดรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงและจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้งทุกหมู่บ้าน

1.2 ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อต่อรองทางการเมือง และควรส่งเสริมกิจกรรมทางการเมืองในโรงเรียนเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อไปในอนาคต

1.3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรฝึกประชาชนให้กล้าแสดงความคิดเห็นจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็นสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม และมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

1.4 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรตั้งงบประมาณสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เรื่องกลุ่มผลประโยชน์และส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร

1.5 ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ

องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรรับฟัง การแสดงความเห็นของประชาชนจัดสถานที่การแสดงความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้าน และนำความต้องการของประชาชนไปสู่การปฏิบัติจริง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กุลธน ชนาพงษ์ธร. หลักการกำหนดนโยบายของรัฐ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- ชนะพล สุทธิพรหม. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภออมลาลาย จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555. ถ่ายเอกสาร.
- ชุมพล พันธโคตร. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล อาจสามารถ อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระ รป.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555. ถ่ายเอกสาร.
- เชาว์นัส เสนพงศ์. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.
- ไชยพร ตันจัตตานนท์. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล : การศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2536. ถ่ายเอกสาร.
- ถวิล บุรีกุล และคณะ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2543 : รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, 2543.
- ทะเบียนอำเภอร่องคำ, สำนักงาน. สถิติประชากรจากทะเบียนบ้าน แยกรายพื้นที่ ระดับตำบล ข้อมูลของ ตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ ของเดือนกันยายน พ.ศ. 2556.
- ชนสวรรค์ เจริญเมือง. การกระจายอำนาจอย่างไรสร้างประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- นพดล ตำราญพงษ์. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2552. ถ่ายเอกสาร.
- นรนิติ เศรษฐบุตร. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2541.

- นฤภูิกาล ศรีจันทร์โท. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2552. ถ่ายเอกสาร.
- เนาวรัตน์ อุดมทรัพย์. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งใหญ่ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554. ถ่ายเอกสาร.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ธรรมดาเพรส, 2545.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- บุญเรือง บุรภัคดี. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย,” รัฐศาสตร์ (15) : 52-71; ตุลาคม 2539.
- ประยูร อัญญาท. ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541. ถ่ายเอกสาร.
- ประหยัด หงส์ทองคำ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. ปัญญาและแนวทางปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารเทศบาลไทย. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2529.
- รุ่ง เกลียรรัตน์. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด. การค้นคว้าอิสระ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555. ถ่ายเอกสาร.
- ลิขิต ชีรเวทิน. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2538.
- วรเวช ศิริประเสริฐศรี. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล. การปกครองท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545. ถ่ายเอกสาร.
- สมนึก ภัททิยธนี. การวัดผลการศึกษา. กอปกินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2544.

- สมบัติ ท้ายเรือคำ. ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาสารคาม, 2552.
- สมพันธ์ เตชะอธิก. ใฝ่ฝันเพื่อหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสัน, 2531.
- สมพิศ สุขแสน. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง
อุตรดิตถ์. การศึกษาอิสระ ปร.ม. อุตรดิตถ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2552.
ถ่ายเอกสาร.
- สรายุทธ ทศช่วย. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสิม. การค้นคว้าอิสระ. ร.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553. ถ่ายเอกสาร.
- สวัสดิ์ เพชรขาว. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกรณีศึกษา : องค์การบริหาร
ส่วนตำบลที่วัง อำเภอกู่สูง จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาอิสระ ปร.ม.
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักทะเบียนอำเภอร่องคำ. จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย.
กาฬสินธุ์ : สำนักทะเบียนอำเภอร่องคำ, 2556.
- สิทธิศักดิ์ พัฒนชัย. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสง
เปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554. ถ่ายเอกสาร.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การบริหารราชการในส่วนภูมิภาค. กรุงเทพฯ :
อรุณการพิมพ์, 2545.
- สุพจน์ แก้วเจริญ. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตำบลแดงใหญ่ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม, 2553. ถ่ายเอกสาร.
- สุรินทร์ มณีโชติ. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลคองหงส์ อำเภอ
หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. การศึกษาอิสระ ปร.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2550. ถ่ายเอกสาร.
- สุริยา สิงห์หาญ. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
กู่สันตรัตน์ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระ ร.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554. ถ่ายเอกสาร.

เสกสรร ทักสิน. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวนาคำ

อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. การค้นคว้าอิสระ รม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553. ถ่ายเอกสาร.

อकिन ระพีพัฒน์. “มนุษย์วิทยาสังคมกับการพัฒนาชนบท” ในบทบาทของวิชาสังคมศาสตร์

และมนุษยศาสตร์กับการพัฒนาชนบท. ขอนแก่น : ขอนแก่นการพิมพ์, 2532.

องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย. แผนพัฒนาตำบล 3 ปี (2557-2559). กาฬสินธุ์, 2556.

อาทิตย์ สองเสนา. สิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ 50. กรุงเทพฯ :

โอเคียนสโตร์, 2550.

อาภาพร สร้อยพระริกา. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร

ส่วนตำบลตำบลเขื่อน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระ
รม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553. ถ่ายเอกสาร.

อุสนา สิมหล้า. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบรบือ

อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระ รม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553. ถ่ายเอกสาร.

Hirsch, Philip. *Development Dilemmas in Rural Thailand*. Singapore : Oxford
University Press, 1990.

Milbrath, Lester W. and M.L. Goel. *Political Participation : How and Why Do People
Get Involved in Politics*. 2nd Ed. Chicago : Rand McNally, 1977.

Nie, Norman H. and Sidney Verba. “Political Participation,” in *Handbook of Political
Science*. V.4. edited by Fred I. Greenstein and Nelson W. Poesy. P. 9-12
Massachusetts : Addison Wesley, 1975.

Yamane, Taro. *Statistics ; An introductory Analysis*. 3rd ed. New York :
Harper Row, 1973.

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ตอบแบบสอบถามนี้ กรุณาตอบตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้ผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับและจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม
3. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่านทั้งสิ้น และข้อมูลที่ได้จะนำไปเพื่อประกอบการพัฒนา การดำเนินงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่น
5. ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

พิสมัย คงรอด

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร

ส่วนตำบลเหล่าอ้อยอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของท่าน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง

2. หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ หมู่ที่ 1 บ้านดงเมือง
 หมู่ที่ 2 บ้านหนองคู
 หมู่ที่ 3 บ้านค้อพัฒนา
 หมู่ที่ 4 บ้านด่านใต้
 หมู่ที่ 5 บ้านด่านใต้
 หมู่ที่ 6 บ้านด่านใต้
 หมู่ที่ 7 บ้านเหล่าอ้อย
 หมู่ที่ 8 บ้านกระยอม
 หมู่ที่ 9 บ้านเหล่าอ้อย
 หมู่ที่ 10 บ้านด่านใต้
 หมู่ที่ 11 บ้านทุ่งเจริญ
 หมู่ที่ 12 บ้านค้อพัฒนา

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร

ส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง : ใสเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับการมีส่วนร่วม ของท่านมากที่สุด

ลำดับที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลเหล่าอ้อย	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	ด้านการเลือกตั้ง ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนายก องค์การบริหารส่วนตำบล					
2	ท่านได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล					
3	ท่านมีความสนใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล					
4	ท่านมีความสนใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล					
5	ท่านติดตามข่าวสาร การประชาสัมพันธ์การ เลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ					
6	ท่านรณรงค์ให้ประชาชนในหมู่บ้านของท่าน ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง					
7	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดอบรมให้ความรู้ เรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง					
8	ท่านมีส่วนร่วมในการต่อต้านการซื้อสิทธิ ขายเสียงของประชาชนในหมู่บ้าน					
9	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาการเลือกตั้ง ในหมู่บ้าน					
10	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกตั้งใน หมู่บ้าน					

ลำดับที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
11	ด้านมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ท่านเคยร่วมแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบล					
12	ท่านเคยร่วมแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตรวจสอบการดำเนินงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล					
13	ท่านเคยแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย					
14	ท่านเคยแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบาย					
15	ท่านเคยแสดงความคิดเห็นร่วมกับคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบล					
16	ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ท่านเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนา กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในหมู่บ้าน					
17	ท่านได้ติดตามผลของการแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล					

ลำดับที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
18	ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้านของท่าน					
19	ท่านได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล					
20	ท่านได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามนโยบายของ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล					
21	ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ท่านเข้าร่วมกลุ่มผลประโยชน์ เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์					
22	ท่านได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม					
23	ท่านเคยรวมกลุ่มเพื่อคัดค้านประเด็นสาธารณะ เช่น ปัญหาที่ทิ้งขยะ ปัญหาท่อระบายน้ำ ปัญหาไฟฟ้าสาธารณะ เป็นต้น					
24	ท่านเคยรวมกลุ่มเพื่อต่อรองผลประโยชน์กับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การก่อสร้างถนน การก่อสร้างน้ำประปา การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น					
25	ท่านผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มของท่าน					

ลำดับที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
26	ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ ท่านเคยร้องเรียนการให้บริการสาธารณะด้าน ต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การ ให้บริการของพนักงานส่วนตำบล					
27	ท่านเคยร่วมเสนอโครงการต่างๆ ที่หมู่บ้าน ต้องการ					
28	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความ ต้องการ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น					
29	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความ ต้องการด้านเศรษฐกิจ เช่น การส่งเสริมอาชีพ					
30	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความ ต้องการด้านสวัสดิการทางสังคม เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง คนพิการ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
คำชี้แจง : ให้ท่านเขียนข้อเสนอแนะที่ท่านเห็นสมควรในแต่ละข้อให้ชัดเจน

1. ด้านการเลือกตั้ง

ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา (19 ตุลาคม 2556)
อย่างไรบ้าง.....
.....
.....

2. ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง

ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ในการเลือกตั้ง
ครั้งที่ผ่านมา (19 ตุลาคม 2556) อย่างไรบ้าง.....
.....
.....

3. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ในการเลือกตั้ง
ครั้งที่ผ่านมา (19 ตุลาคม 2556) อย่างไรบ้าง.....
.....
.....

4. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรวมผลประโยชน์ ในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา
(19 ตุลาคม 2556) อย่างไรบ้าง.....
.....
.....

5. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ

ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแสดงออกซึ่งความต้องการ ในการเลือกตั้ง
ครั้งที่ผ่านมา (19 ตุลาคม 2556) อย่างไรบ้าง.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับค่าดัชนีความสอดคล้อง

แบบสอบถาม	ผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อ 1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

แบบสอบถาม	ผลประเมินของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ข้อ 25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
ข้อ 30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
1	97.53	352.132	.450	.947
2	97.57	354.737	.369	.948
3	99.99	323.899	.608	.945
4	99.82	323.028	.615	.945
5	98.60	336.443	.541	.945
6	98.59	335.108	.567	.945
7	98.86	330.647	.698	.944
8	98.75	337.202	.506	.945
9	98.86	329.463	.724	.943
10	98.86	328.925	.709	.943
11	98.88	329.795	.711	.943
12	99.10	328.239	.714	.943
13	99.21	328.060	.715	.943
14	99.17	327.892	.717	.943
15	99.05	328.587	.713	.943
16	98.94	330.094	.706	.944
17	98.91	332.018	.709	.944
18	98.66	332.459	.701	.944
19	99.01	328.466	.732	.943
20	99.10	330.585	.700	.944
21	98.58	338.328	.551	.945
22	98.67	336.228	.581	.945
23	98.94	336.853	.462	.946

ข้อที่	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
24	99.06	333.580	.557	.945
25	98.98	333.977	.595	.945
26	99.23	344.157	.254	.948
27	98.78	335.305	.622	.944
28	98.74	333.941	.661	.944
29	98.74	333.852	.659	.944
30	98.88	337.521	.439	.946

หมายเหตุ

1. Reliability Coefficients
2. N of Cases = 30.0
3. Alpha = .946
4. N of Items = 30

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๑๖/๐๒๐

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ

เรียน นางกองศักดิ์ กาศบริหารกิจ ตำบลเหล่าอ้อย

ด้วย นางพิศมัย คงรอด รหัสประจำตัว M ๕๕๕๒๖๐๑๒๐๓๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การค้นคว้าอิสระดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปี ขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จำนวน ๓๖๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วิทยา เจริญศิริ)

รักษาราชการในตำแหน่ง คณบดี

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๑๖/ว ๐๑๔

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ

เรียน นางนันทวัน หรลือธิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางพิศมัย คงรอด รหัสประจำตัว M ๕๕๘๒๖๐๑๒๐๓๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ ศูนย์มหาสารคาม กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การค้นคว้าอิสระดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ โดยตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้าน เนื้อหา ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วิทยา เจริญศิริ)

รักษาราชการในตำแหน่ง คณบดี

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๑๖/ว ๑๑๔

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ

เรียน นางวัชรี สกฤรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ จำนวน...๑...ชุด

ด้วย นางพิศมัย คงรอด รหัสประจำตัว M ๕๕๘๒๖๐๑๒๐๓๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การค้นคว้าอิสระดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ โดยตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านการวัดผลและประเมินผล สถิติ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วิทยา เจริญศิริ)

รักษาราชการในตำแหน่ง คณบดี

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๑๖/ว ๐๑๔

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ

เรียน นายพิเชษฐ วงศ์คำจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ จำนวน...๑...ชุด

ด้วย นางพิศมัย คงรอด รหัสประจำตัว M ๕๕๘๒๖๐๑๒๐๓๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ ภาควิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อให้การค้นคว้าอิสระดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ โดยตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้าน เนื้อหาภาษา ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วิทยา เจริญศิริ)

รักษาราชการในตำแหน่ง คณบดี

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ - สกุล	นางพิศมัย คงรอด
วัน เดือน ปีเกิด	9 มกราคม 2522
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 159 หมู่ที่ 13 ตำบลร่องคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการเกษตร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าอ้อย ตำบลเหล่าอ้อย อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	วิทยาศาสตรบัณฑิต วท.บ. (เทคโนโลยีการผลิตสัตว์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2558	ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ร.ม. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY